

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O CARINSKOJ SLUŽBI

Član 1.

U Zakonu o carinskoj službi („Službeni glasnik RS”, broj 95/18), član 48. menja se i glasi:

„Član 48.

Rukovodilac organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi carinsko-prekršajnog postupka ovlašćen je da:

- 1) podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka mesno i stvarno nadležnom prekršajnom sudu;
- 2) zastupa podneti zahtev u svojstvu ovlašćenog podnosioca, da isti precizira ili izmeni na pretresu kada za to postoje razlozi, u skladu sa Carinskim zakonom i Zakonom o prekršajima;
- 3) predlaže, pregovara o uslovima priznanja prekršaja, priprema i uz saglasnost upravnika carinarnice zaključuje sporazum o priznanju prekršaja;
- 4) odustane od podnetog zahteva za pokretanje prekršajnog postupka;
- 5) izjavljuje redovne i vanredne pravne lekove na presude suda;
- 6) izjavljuje da odustaje od podnošenja redovnog pravnog leka;
- 7) se stara o izvršenju zaštitne mere izrečene presudom.

U odsutnosti rukovodioca organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi carinsko-prekršajnog postupka, upravnik carinarnice posebnim rešenjem može ovlastiti carinskog službenika koji ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravnih nauka na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu i najmanje pet godina radnog iskustva u struci, da vrši ovlašćenja iz stava 1. ovog člana.

Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka mesno i stvarno nadležnom prekršajnom sudu protiv lica čije je prebivalište odnosno boravište van carinskog područja Republike Srbije, podnosi rukovodilac carinske ispostave, carinskog referata ili carinskog punkta gde je carinski prekršaj učinjen, kada se postupak protiv tog lica mora sprovesti hitno. U njihovoj odsutnosti, zahtev za pokretanje prekršajnog postupka podnosi carinski službenik koga upravnik carinarnice ovlasti posebnim rešenjem.

O zahtevu iz stava 3. ovog člana obaveštava se organizaciona jedinica u čijoj nadležnosti su poslovi carinsko-prekršajnog postupka kojoj se uz kopiju zahteva dostavljaju spisi predmeta, radi evidentiranja i eventualnog daljeg postupanja po podnetom zahtevu.

Carinski službenik koji vodi poslove vezane za carinsko-prekršajni postupak ovlašćen je da preduzima radnje i postupke iz stava 1. tač. 2) i 7) ovog člana.

Prekršajni nalog izdaje carinski službenik u skladu sa Carinskim zakonom i Zakonom o prekršajima.”

Član 2.

U članu 95. stav 2. reči: „Konačnu odluku” zamenjuju se rečju: „Odluku”.

Član 3.

U članu 97. stav 4. briše se.

Član 4.

U članu 99. dodaje se novi stav 1. koji glasi:

„Rešenje o privremenom udaljenju sa rada donosi direktor.”

Dosadašnji st. 1. i 2. postaju st. 2. i 3.

Član 5.

U članu 103. stav 2. menja se i glasi:

„Raspored sredstava odobrenih za finansiranje rada carinske službe vrši se prema Finansijskom planu prihoda i primanja, odnosno rashoda i izdataka, koji donosi direktor.”

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tač. 5. i 16. Ustava Republike Srbije, kojima je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje kontrolu prometa roba i usluga i putničkog saobraćaja preko granice i organizaciju, nadležnost i rad republičkih organa.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o carinskoj službi („Službeni glasnik RS”, broj 95/18) uređeni su poslovi carinske službe, unutrašnje uređenje i rukovođenje organom koji obavlja poslove carinske službe, ovlašćenja, prava, dužnosti i odgovornosti carinskih službenika i nameštenika.

Primena Zakona o carinskoj službi koja je započela 16. decembra 2018. godine, u 2019. i 2020. godini ukazala je na određene nedostatke u tekstu zakona, koji je iz tog razloga potrebno dopuniti i izmeniti. Pojedine odredbe neophodno je precizirati i dopuniti kako bi se primena tog zakona realizovala sa što manje tumačenja i davanja mišljenja, i na taj način da se doprinese bržem sprovođenju carinskih postupka i carinskih formalnosti, efikasnijem pokretanju carinsko-prekršajnog postupka, većoj doslednosti u njegovoj primeni i efikasnijem radu carinske službe, dok je kod pojedinih normi potrebno izvršiti pravnotehničko usaglašavanje.

Izmenama i dopunama ovog zakona menja se član 48. važećeg zakona koji reguliše ovlašćenja rukovodioca organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za carinski prekršaj, kao i ovlašćenja carinskih službenika koji vode poslove vezane za carinsko-prekršajni postupak. U ovom članu je potrebno ispraviti tehničku grešku u stavu 1, a osim toga primena ovog člana zahtevala je, u dosadašnjoj primeni, najviše tumačenja i objašnjenja, zbog čega se predlaže dopuna ovog člana, tako da ne bude nedoumica u njegovoj primeni, s obzirom da su izmenama i dopunama zakona sve pravne situacije regulisane.

U delu zakona koji reguliše disciplinsku odgovornost carinskih službenika vrše se dve tehničke ispravke i jedna dopuna iz razloga upućivanja na Zakon o državnim službenicima („Službeni glasnik RS”, br. 79/05, 81/05 – ispravka, 83/05 – ispravka, 64/07, 67/07 – ispravka, 116/08, 104/09, 99/14, 94/17 i 95/18) koji propisuje da rešenje o privremenom udaljenju s rada donosi rukovodilac ili disciplinska komisija, u zavisnosti od toga ko vodi disciplinski postupak. U Upravi carina se za svaki pojedinačan disciplinski predmet formira veće disciplinske komisije, sa liste članova iz svih organizacionih jedinica, u skladu sa Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti carinskih službenika („Službeni glasnik RS”, broj 55/19), tako da je neophodno propisati da rešenje o privremenom udaljenju donosi direktor Uprave carine.

U članu 103. stav 2. važećeg zakona vrše se terminološke izmene u skladu sa propisima iz oblasti programskog budžeta, računovodstva, prioriternih oblasti finansiranja i sl.

Imajući u vidu da su predložena rešenja zakonska materija, nema mogućnosti da se ciljevi koji se žele postići reše bez donošenja zakona.

Uređivanjem ove materije zakonom daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje transparentnost u njegovoj primeni, sprovođenju ovlašćenja carinskih službenika i obavljanju carinskih postupaka i carinskih formalnosti.

III. OBJAŠNENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona menja se član 48. Zakona o carinskoj službi iz sledećih razloga: ispravlja se tehnička greška iz člana 48. stav 1. koji propisuje da carinski službenik koji rukovodi organizacionom jedinicom u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za carinski prekršaj pored ovlašćenja iz stava 1. ovog člana, a to je stav 1, ima i ovlašćenja da: podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka mesno i stvarno nadležnom prekršajnom sudu, odustane od podnetog zahteva za pokretanje prekršajnog postupka, izjavljuje redovne i vanredne pravne lekove na presude suda i izjavljuje da odustaje od podnošenja redovnog pravnog leka.

Iz citirane zakonske odredbe proizilazi da su ovlašćenja rukovodioca organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršajni postupak iz člana 48. stav 1. izvorna zakonska ovlašćenja i da se ne mogu prenositi na druga lica. Na osnovu napred navedenog, u područnim organizacionim jedinicama-carinarnicama ovlašćenje da podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka mesno i stvarno nadležnom prekršajnom sudu ima samo jedan carinski službenik - rukovodilac organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršaj. Zakon o carinskoj službi nije predvideo mogućnost, da se u odsutnosti ovog rukovodioca, drugom carinskom službeniku carinarnice prenese ovlašćenje da preuzima mere i radnje iz člana 48. stav 1.

U dosadašnjoj praksi carinarnica, od početka primene Zakona o carinskoj službi, naročito postoji problem u slučaju odsutnosti rukovodioca organizacione jedinice (zbog korišćenja godišnjeg odmora, plaćenog odsustva, odsustva zbog bolesti) kada su okrivljeni strani državljani, ili učinilac prekršaja ima prebivalište ili boravište u inostranstvu, a odluku u prekršajnom postupku potrebno je doneti u roku od 48 časova od učinjenog prekršaja, (koji se najčešće otkrivaju na graničnim prelazima, koji su često udaljeni od sedišta carinarnica, nekad i preko 100-150km (npr. granični prelaz Preševo-Carinarnica Niš-Odsek za carinsko-prekršajni postupak carinarnice) te zahtev za pokretanje prekršajnog postupka mora hitno da se podnese, a ovlašćeni podnosilac zahteva je odsutan iz opravdanog razloga. Izvorno zakonsko ovlašćenje imao je samo jedan carinski službenik u carinarnici, bez mogućnosti da se to ovlašćenje prenese.

Na ovaj problem ukazale su sve carinarnice koje su se obratile Centrali Uprave carina sa zahtevom za rešavanje ovog problema kako ne bi različito postupale prilikom potpisivanja zahteva za pokretanje prekršajnog postupka u slučaju odsustva rukovodioca organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršaj.

Zbog svega napred navedenog predlaže se izmena člana 48. kojim se osim ispravljanja tehničke greške, omogućava upravniku da u odsutnosti rukovodioca organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršaj, posebnim rešenjem ovlasti carinskog službenika sa visokim obrazovanjem iz naučne oblasti pravnih nauka i najmanje pet godina radnog iskustva u struci da vrši ovlašćenja iz stava 1. člana 48.

Upravnik koji rukovodi radom carinarnice, do sada nije imao bilo kakva ovlašćenja koja se odnose na podnošenje zahteva za pokretanje carinsko-prekršajnog postupka, ili drugih podnesaka u vezi sa prekršajnim postupkom nadležnom sudu. Propisivanjem odredbe da u odsutnosti rukovodioca organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi carinsko-prekršajnog postupka, upravnik carinarnice posebnim rešenjem može ovlastiti carinskog službenika koji ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravnih nauka na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu i najmanje pet godina radnog iskustva u struci, da vrši ovlašćenja iz stava 1. člana 48. problem pokretanja i vođenja carinsko-prekršajnog postupka bi se rešio.

Osim do sada propisanih ovlašćenja izmenama i dopunama važećeg zakona dodato je i ovlašćenje rukovodiocu organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za carinske prekršaje da predlaže, pregovara o uslovima priznanja prekršaja, priprema i uz saglasnost upravnika carinarnice zaključuje sporazum o priznanju prekršaja.

Takođe, u ovom članu dodata su dva nova stava kojima treba da se olakša i ubrza pokretanje prekršajnog postupka mesno i stvarno nadležnom prekršajnom sudu protiv lica čije je prebivalište odnosno boravište van carinskog područja Republike Srbije, kada zahtev podnosi rukovodilac carinske ispostave, carinskog referata ili carinskog punkta gde je carinski prekršaj učinjen, a postupak se mora sprovesti hitno. Osim toga, predloženo je da u njegovoj odsutnosti zahtev za pokretanje carinsko-prekršajnog postupka podnosi carinski službenik koga rešenjem ovlasti upravnik carinarnice.

Članom 2. Predloga zakona ispravlja se tehnička greška u članu 95. stav 2. koji propisuje da konačnu odluku o odgovornosti u disciplinskom postupku donosi direktor u vidu rešenja. S obzirom da carinski službenik u skladu sa Zakonom o državnim službenicima ima pravo na žalbu na svako rešenje kojim se odlučuje o njegovim pravima, obavezama i odgovornosti, u ovom stavu briše se reč: „konačnu”.

Članom 3. Predloga zakona briše se stav 4. člana 97. jer je ista norma propisana i članom 89. stav 3. ako je krivični postupak pokrenut zbog iste radnje izvršenja, disciplinski postupak se može prekinuti do okončanja krivičnog postupka.

Članom 4. Predloga zakona dodat je novi stav u članu 99. kao potreba da se institut privremenog udaljenja carinskih službenika prilagodi potrebama i funkcionalnim mogućnostima carinske službe, sa ciljem postizanja jednoobraznog postupanja i pravne sigurnosti.

Po dosadašnjim propisima, na privremeno udaljenje sa rada primenjuje se Zakon o državnim službenicima, koji pravi razliku u pogledu stvarne nadležnosti za određivanje ove preventivne mere po osnovu pokrenutog disciplinskog postupka u zavisnosti od toga ko vodi postupak, te tako propisuje da „rešenje o privremenom udaljenju s rada donosi rukovodilac ili disciplinska komisija, u zavisnosti od toga ko vodi disciplinski postupak”.

Zakonom o carinskoj službi i Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti carinskih službenika, kao posledica specifičnosti i organizacione strukture ovog organa u sastavu, uređena je materija disciplinske odgovornosti kao poseban postupak, pa se odredbe Zakona o državnim službenicima u tom delu primenjuju

supsidijarno. Specifičnost disciplinskog postupka koji se vodi u Upravi carina, u odnosu na ostale državne organe koji direktno primenjuju Zakon o državnim službenicima, je zakonom podeljena stvarna nadležnost između direktora, koji donosi odluku u disciplinskom postupku, i Disciplinske komisije-Veća, koje vodi postupak i direktoru predlaže odluku. Direktor na period od 4 godine rešenjem imenuje carinske službenike u Disciplinsku komisiju Uprave carina, dok predsednik Disciplinske komisije u svakom pojedinačnom slučaju pokretanja disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti imenuje sastav postupajućeg Veća od tri člana, koje vodi postupak i direktoru podnosi predlog odluke o disciplinskoj odgovornosti, u skladu sa Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti carinskih službenika.

Imajući u vidu da Uprava carina poslove iz svog delokruga obavlja na čitavoj teritoriji Republike Srbije, u 15 carinarnica i Centrali - sačinjenoj od 6 sektora i 3 posebna odeljenja, u skladu sa napred iznetim razlozima, a u cilju potrebe za ujednačavanjem prakse i jednoobraznog postupanja u svim postupcima neophodno je zakonom propisati da rešenje o privremenom udaljenju sa rada, u odnosu na oba osnova privremenog udaljenja, donosi direktor Uprave carine.

Članom 5. Predloga zakona vrši se izmena stava 2. člana 103. radi terminološkog usaglašavanja ove odredbe zakona sa propisima iz oblasti programskog budžeta, računovodstva i prioriternih oblasti finansiranja.

Članom 6. Predloga zakona propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. PREGLED ODREDABA ZAKONA O CARINSKOJ SLUŽBI KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

~~Član 48.~~

~~Carinski službenik koji rukovodi organizacionom jedinicom u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršajni postupak pored ovlašćenja iz stava 1. ovog člana, ima i ovlašćenja da:~~

- ~~1) podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka mesno i stvarno nadležnom prekršajnom sudu;~~
- ~~2) odustane od podnetog zahteva za pokretanje prekršajnog postupka;~~
- ~~3) izjavljuje redovne i vanredne pravne lekove na presude suda;~~
- ~~4) izjavljuje da odustaje od podnošenja redovnog pravnog leka.~~

~~Carinski službenik koji vodi poslove vezane za prekršajni postupak ovlašćen je da:~~

- ~~1) zastupa podneti zahtev u svojstvu ovlašćenog podnosioca, da isti precizira ili izmeni na pretresu kada za to postoje razlozi, u skladu sa Carinskim zakonom i Zakonom o prekršajima;~~
- ~~2) se stara o izvršenju zaštitne mere izrečene presudom.~~

~~Prekršajni nalog izdaje ovlašćeni carinski službenik u skladu sa Carinskim zakonom i Zakonom o prekršajima.~~

ČLAN 48.

RUKOVODILAC ORGANIZACIONE JEDINICE U ČIJOJ NADLEŽNOSTI SU POSLOVI CARINSKO-PREKRŠAJNOG POSTUPKA OVLAŠĆEN JE DA:

1) PODNOSI ZAHTEV ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA MESNO I STVARNO NADLEŽNOM PREKRŠAJNOM SUDU;

2) ZASTUPA PODNETI ZAHTEV U SVOJSTVU OVLAŠĆENOG PODNOSIOCA, DA ISTI PRECIZIRA ILI IZMENI NA PRETRESU KADA ZA TO POSTOJE RAZLOZI, U SKLADU SA CARINSKIM ZAKONOM I ZAKONOM O PREKRŠAJIMA;

3) PREDLAŽE, PREGOVARA O USLOVIMA PRIZNANJA PREKRŠAJA, PRIPREMA I UZ SAGLASNOST UPRAVNIKA CARINARNICE ZAKLJUČUJE SPORAZUM O PRIZNANJU PREKRŠAJA;

4) ODUSTANE OD PODNETOG ZAHTEVA ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA;

5) IZJAVLJUJE REDOVNE I VANREDNE PRAVNE LEKOVE NA PRESUDE SUDA;

6) IZJAVLJUJE DA ODUSTAJE OD PODNOŠENJA REDOVNOG PRAVNOG LEKA;

7) SE STARA O IZVRŠENJU ZAŠTITNE MERE IZREČENE PRESUDOM.

U ODSUTNOSTI RUKOVODIOCA ORGANIZACIONE JEDINICE U ČIJOJ NADLEŽNOSTI SU POSLOVI CARINSKO-PREKRŠAJNOG POSTUPKA, UPRAVNIK CARINARNICE POSEBNIM REŠENJEM MOŽE OVLASTITI CARINSKOG SLUŽBENIKA KOJI IMA STEČENO VISOKO OBRAZOVANJE IZ NAUČNE OBLASTI PRAVNIH NAUKA NA OSNOVNIM AKADEMSKIM STUDIJAMA U OBIMU OD NAJMANJE 240 ESPB BODOVA, MASTER AKADEMSKIM STUDIJAMA, SPECIJALISTIČKIM AKADEMSKIM STUDIJAMA, SPECIJALISTIČKIM STRUKOVNIM STUDIJAMA, ODNOSNO NA OSNOVNIM STUDIJAMA U TRAJANJU OD NAJMANJE ČETIRI GODINE ILI SPECIJALISTIČKIM STUDIJAMA NA FAKULTETU I NAJMANJE PET GODINA RADNOG ISKUSTVA U STRUCI, DA VRŠI OVLAŠĆENJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

ZAHTEV ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA MESNO I STVARNO NADLEŽNOM PREKRŠAJNOM SUDU PROTIV LICA ČIJE JE PREBIVALIŠTE ODNOSNO BORAVIŠTE VAN CARINSKOG PODRUČJA REPUBLIKE SRBIJE, PODNOSI RUKOVODILAC CARINSKE ISPOSTAVE, CARINSKOG REFERATA ILI CARINSKOG PUNKTA GDE JE CARINSKI PREKRŠAJ UČINJEN, KADA SE POSTUPAK PROTIV TOG LICA MORA SPROVESTI HITNO. U NJIHOVOJ ODSUTNOSTI, ZAHTEV ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA PODNOSI CARINSKI SLUŽBENIK KOGA UPRAVNIK CARINARNICE OVLAŠTI POSEBNIM REŠENJEM.

O ZAHTEVU IZ STAVA 3. OVOG ČLANA OBAVEŠTAVA SE ORGANIZACIONA JEDINICA U ČIJOJ NADLEŽNOSTI SU POSLOVI CARINSKO-PREKRŠAJNOG POSTUPKA KOJOJ SE UZ KOPIJU ZAHTEVA DOSTAVLJAJU SPISI PREDMETA, RADI EVIDENTIRANJA I EVENTUALNOG DALJEG POSTUPANJA PO PODNETOM ZAHTEVU.

CARINSKI SLUŽBENIK KOJI VODI POSLOVE VEZANE ZA CARINSKO-PREKRŠAJNI POSTUPAK OVLAŠĆEN JE DA PREDUZIMA RADNJE I POSTUPKE IZ STAVA 1. TAČ. 2) I 7) OVOG ČLANA.

PREKRŠAJNI NALOG IZDAJE CARINSKI SLUŽBENIK U SKLADU SA
CARINSKIM ZAKONOM I ZAKONOM O PREKRŠAJIMA.

Član 95.

Disciplinski postupak zbog teže povrede službene dužnosti vodi i direktoru podnosi predlog odluke o odgovornosti disciplinska komisija Uprave carina (u daljem tekstu: disciplinska komisija), sastavljena u veću od tri člana (predsednik i dva člana).

~~Konačnu odluku~~ ODLUKU o odgovornosti u disciplinskom postupku donosi direktor u vidu rešenja, kojim se carinski službenik oslobađa od odgovornosti ili oglašava krivim i izriče mu se disciplinska kazna.

U slučaju postojanja razloga za obustavu postupka, direktor, na predlog disciplinske komisije, donosi rešenje kojim se disciplinski postupak obustavlja.

Disciplinska komisija nije vezana za pravnu kvalifikaciju povrede službene dužnosti naznačenu u aktu o pokretanju disciplinskog postupka.

Član 97.

Zastarelost za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka nastupa protekom rokova propisanih zakonom koji uređuje radne odnose u državnim organima.

Zastarelost disciplinskog postupka ne teče dok disciplinski postupak nije moguće pokrenuti ili voditi zbog odsustva carinskog službenika (bolovanje, godišnji odmor i drugi razlozi odsustvovanja sa rada) ili iz drugih opravdanih razloga.

Zastarelost disciplinskog postupka ne teče i za vreme dok traje sudski spor čiji je predmet ispitivanje pravilnosti disciplinske odluke.

~~Ako je krivični postupak pokrenut zbog iste radnje izvršenja, disciplinski postupak se može prekinuti do okončanja krivičnog postupka.~~

Član 99.

REŠENJE O PRIVREMENOM UDALJENJU SA RADA DONOSI DIREKTOR.

Carinskom službeniku koji je privremeno udaljen sa rada oduzima se službena legitimacija, službena značka, oružje i druga oprema i stvari sa kojima je bio zadužen.

Carinski službenik koji je privremeno udaljen sa rada ne sme da nosi službeno odelo.

Član 103.

Sredstva za rad carinske službe obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

~~Raspored sredstva odobrenih za finansiranje rada carinske službe vrši se prema predračunu unutrašnjih jedinica, odnosno Finansijskom planu rashoda, koji donosi direktor.~~

RASPORED SREDSTAVA ODOBRENIH ZA FINANSIRANJE RADA CARINSKE SLUŽBE VRŠI SE PREMA FINANSIJSKOM PLANU PRIHODA I PRIMANJA, ODNOSNO RASHODA I IZDATAKA, KOJI DONOSI DIREKTOR.

VI. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Saglasno odredbi člana 3. stav 3. Zakona o ministarstvima („Službeni glasnik RS”, broj 128/20) Uprava carina kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija obavlja poslove državne uprave i stručne poslove koji se odnose na: carinjenje robe, carinski nadzor i druge poslove kontrole putnika i prometa robe i usluga sa inostranstvom, kao i druge poslove određene zakonom.

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o carinskoj službi utičaće na proširenje ovlašćenja, prava i obaveza pojedinih carinskih službenika koja će doprineti bržem i efikasnijem pokretanju i okončanju carinsko-prekršajnog postupka a samim tim i većem prilivu sredstava u budžet naplatom novčanih kazni u carinsko-prekršajnom postupku. S tim u vezi, pristupilo se izmeni člana 48. zakona kojim je regulisano podnošenje zahteva za pokretanje prekršajnog postupka i izdavanje prekršajnog naloga.

1. Određenje problema koje ovaj zakon treba da reši

1) Proširenje kruga carinskih službenika ovlašćenih za podnošenje zahteva za pokretanje prekršajnog postupka

U dosadašnjoj primeni Zakona o carinskoj službi („Službeni glasnik RS”, broj 95/18), koji se primenjuje od 16. decembra 2018. godine, suštinski problem koji je uočen u praksi odnosi se na podnošenje zahteva za pokretanje prekršajnog postupka koje ovlašćenje je važećim zakonskim odredbama dato rukovodiocu organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršajni postupak. Poseban problem nastaje kada je učinilac prekršaja lice čije je prebivalište odnosno boravište van carinskog područja Republike Srbije a postupak se mora sprovesti po hitnom postupku, odnosno u roku od 48 sati od učinjenog prekršaja.

Organizacione jedinice koje su u Upravi carina nadležne za poslove prekršaja su Odseci odnosno Referati za carinsko-upravni i prekršajni postupak koji se nalaze u sedištu carinarnica. Kako je u skladu sa važećim zakonskim rešenjem, ovlašćenje za podnošenje zahteva za pokretanje prekršajnog postupka izvorno zakonsko ovlašćenje rukovodioca organizacione jedinicom u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršajni postupak, ovo ovlašćenje se ne može prenositi na druga lica jer takvu mogućnost zakon nije propisao. Radi rešavanja ovog problema predloženim rešenjima predviđa se mogućnost da upravnik carinarnice, koji prema članu 11. Zakona o carinskoj službi rukovodi radom carinarnice, u odsutnosti rukovodioca organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršajni postupak, posebnim rešenjem ovlasti carinskog službenika koji ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravnih nauka da vrši ovlašćenja rukovodioca organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi carinsko-prekršajnog postupka.

Problem prilikom potpisivanja tj. podnošenja zahteva za pokretanje prekršajnog postupka posebno otežava razuđenost organizacionih jedinica Uprave carina koje se nalaze duž granice Republike Srbije kao i na čitavoj njenoj teritoriji, dok se Odseci odnosno Referati za carinsko-upravni i prekršajni postupak nalaze u sedištu carinarnica. Carinski prekršaji se najčešće otkrivaju na graničnim prelazima a zahtev za pokretanje prekršajnog postupka potpisuje rukovodilac organizacione

jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršajni postupak u sedištu carinarnice koje je ponekad udaljeno i više od 50 km od mesta izvršenja prekršaja. Da bi rukovodilac organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršajni postupak potpisao zahtev za pokretanje prekršajnog postupka u sedištu carinarnice, gubi se dosta vremena na prevoz do sedišta carinarnice, a rok od 48 časova za donošenje odluke u prekršajnom postupku kada je učinilac prekršaja lice čije je boravište van carinskog područja Republike Srbije već teče.

Kako je rešavanje carinskih prekršaja od izuzetnog značaja zbog naplate budžetskih prihoda, otkrivanja kršenja zakona, kao i sprečavanja ilegalnog unošenja i iznošenja iz Republike Srbije dinarskih i stranih sredstava plaćanja, unošenja, iznošenja i provoza robe za koju su propisane posebne mere radi sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka, zaštite životne sredine, istorijskih, umetničkih i arheoloških vrednosti, zaštite intelektualne ili industrijske svojine, problem bržeg i efikasnijeg podnošenja, tj. potpisivanja zahteva za pokretanje prekršajnog postupka potrebno je rešiti na taj način da se ovaj postupak efikasno vodi a učinilac prekršaja kazni u skladu sa zakonom. Takođe, u cilju bržeg procesuiranja učinioca carinskog prekršaja čije je prebivalište odnosno boravište van carinskog područja Republike Srbije, novim zakonskim rešenjem propisuje se da zahtev za pokretanje prekršajnog postupka podnosi rukovodilac organizacione jedinice gde je carinski prekršaj učinjen, na koji način se rešava problem koji je do sada postojao u praksi kada je ovaj zahtev mogao da podnese isključivo rukovodilac organizacione jedinice u čijoj nadležnosti su poslovi vezani za prekršajni postupak. Takođe, novo zakonsko rešenje je da u njihovoj odsutnosti, zahtev za pokretanje prekršajnog postupka podnosi carinski službenik koga upravnik carinarnice ovlasti posebnim rešenjem.

2) Otklanjanje pojedinih tehničkih grešaka u važećem tekstu zakona

U važećem tekstu zakona potkrale su se određene tehničke greške u članu 48. zakona koji je novim rešenjima u potpunosti izmenjen, zatim u članu 97. gde se briše stav 4. koji u identičnom tekstu postoji u članu 89. važećeg zakona.

2. Ciljevi koji se donošenjem ovog zakona postižu

Cilj koji se postiže ovim zakonom je uspostavljenje delotvornog, efikasnog i ekonomičnog vođenja i okončanja carinsko-prekršajnog postupka uz kraće zadržavanje učinioca u službenim prostorijama Uprave carina.

3. Druge mogućnosti za rešavanje problema

Ostvarivanje postavljenih ciljeva nije moguće bez donošenja zakona pri čemu su razmatrane i druge mogućnosti za rešavanje problema.

U toku analize razmatrane su sledeće mogućnosti:

1. status quo - nemenjanje važećeg zakona,
2. donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o carinskoj službi kojim bi se izvršila korekcija uočenog problema.

Nije moguće rešavanje pomenutog problema na drugačiji način, imajući u vidu da se radi o materiji koja se propisuje zakonom.

Tokom analize pojedinačnih rešenja u ovom zakonu, razmatrana su u dva koraka:

- u prvom je razmatrana potreba za izmenama i dopunama važećeg zakona;
- u drugom, ako su izmene i dopune bile neophodne, razmatrane su relevantne opcije i utvrđivala se najpoželjnija opcija sa aspekta utvrđenih kriterijuma i pristupilo

se izmenama i dopunama manjeg obima - implementiranju novih rešenja u važeći tekst zakona.

4. Zašto je donošenje ovog zakona najbolje za rešavanje problema

Donošenjem ovog zakona rešava se problem koji se pojavio u praksi prilikom podnošenja zahteva za pokretanje carinsko-prekršajnog postupka. Imajući u vidu da je predloženim zakonskim rešenjima proširen krug lica ovlašćenih za podnošenje zahteva za pokretanje carinsko-prekršajnog postupka, kao i za vršenje ovlašćenja u vezi podnetog zahteva, predloženim zakonskim rešenjima u potpunosti će se rešiti postojeći problem.

1. Na koga će i kako uticati predložena rešenja u ovom zakonu

Predložena rešenja će imati neposredan efekat na:

- carinske službenike;
- učinioce prekršaja.

5. Troškovi koje će primena ovog zakona izazvati kod građana i privrede, malih i srednjih preduzeća

Predlog zakona neće izazvati direktne dodatne troškove kod građana i privrede.

Osnovne koristi predloženog načina regulisanja ovog pitanja su:

1. efikasniji rad državnih organa;
2. jačanje integriteta carinskih službenika;
3. ušteda vremena potrebnog za pokretanje i vođenje carinsko-prekršajnog postupka.

6) Da li akt stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju

Imajući u vidu da se Zakonom o carinskoj službi uređuju poslovi carinske službe, unutrašnje uređenje i rukovođenje organom koji obavlja poslove carinske službe, ovlašćenja, prava, dužnosti i odgovornosti carinskih službenika i nameštenika, primena ovog zakona neće direktno uticati na pojavu novih privrednih subjekata i na tržišnu konkurenciju. Međutim, imajući u vidu da se predloženim izmenama i dopunama zakona omogućava efikasniji rad Uprave carina kao organa državne uprave i jača integritet carinskog službenika a samim tim i poverenje u carinsku službu, predložene izmene i dopune će indirektno uticati na stvaranje boljeg privrednog ambijenta i veću pravnu sigurnost da će oni koji krše carinske propise biti otkriveni i adekvatno kažnjeni.

7. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove o Nacrtu zakona

Uzimajući u obzir da je izmena malog obima, javna rasprava nije sprovedena za pomenutu izmenu i dopunu. U postupku pripreme ovog zakona, od svih organizacionih jedinica Uprave carina, kao i carinarnica kao područnih organizacionih jedinica, zatraženo je da daju svoja mišljenja i predloge od kojih su mnoga uvažena i uneta u tekst Nacrta zakona radi njegovog poboljšanja. U skladu sa članom 41. stav 2. tačka 3) Poslovnika Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 61/06 – prečišćen tekst, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 i 8/19 – dr. propis), o obavezi sprovođenja javne rasprave zatraženo je mišljenje Odbora za privredu i finansije.

Nacrt zakona prosleđen je Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo, Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, Ministarstvu pravde, Ministarstvu za evropske integracije i Republičkom sekretarijatu za javne politike

8. Koje će mere biti preduzete da bi se ostvarili razlozi donošenja ovog zakona

Primena ovog zakona podrazumeva sprovođenje sledećih mera:

- donošenje posebnih rešenja kojima upravnik carinarnice, u skladu sa članom 48. stav 2, u odsutnosti rukovodioca organizacionih jedinica u čijoj nadležnosti su poslovi carinsko – prekršajnog postupka, može ovlastiti carinskog službenika koji ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravnih nauka na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu i najmanje pet godina radnog iskustva u struci, da vrši ovlašćenja iz stava 1. ovog člana;

- donošenje posebnih rešenja kojima upravnik carinarnice, u skladu sa članom 48. stav 3, ovlašćuje određene carinske službenike, da u odsutnosti rukovodilaca carinskih ispostava, carinskih referata ili carinskih punktova gde je carinski prekršaj učinjen, podnose zahteve za pokretanje prekršajnog postupka, kada se postupak protiv lica čije je prebivalište odnosno boravište van carinskog područja Republike Srbije mora sprovesti hitno;

- pružanje stručne i savetodavne pomoći carinskim ispostavama, carinskim referatima i carinskim punktovima u izradi zahteva za pokretanje prekršajnog postupka mesno i stvarno nadležnom prekršajnom sudu;

- uspostavljanje jedinstvene evidencije carinsko – prekršajnog postupka u Informacionom sistemu carinske službe koji će omogućiti pretragu i izveštavanje po sledećim kriterijumima: pravni osnov, JMBG odnosno PIB učinioca prekršaja, ime i prezime odnosno naziv i sedište učinioca prekršaja i tarifni stav robe koja je predmet carinskog prekršaja.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
--

1. Ovlašćeni predlagač propisa – Vlada
Obrađivač – Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o carinskoj službi

Draft Amendments on Customs Service Act

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Nema

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Nema

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Nema

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Nema

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju,

Nema

4. Usklađenost propisa sa pravom Evropske unije

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno uskladiti odredbe Predloga zakona.

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima,

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima,

/

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije,

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno uskladiti odredbe Predloga zakona.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

/

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Nije bilo učešća konsultanta u izradi Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o carinskoj službi, odnosno da ovaj zakon nije bio predmet konsultacija sa Evropskom komisijom.